

Hain ezkor eta hain baikor

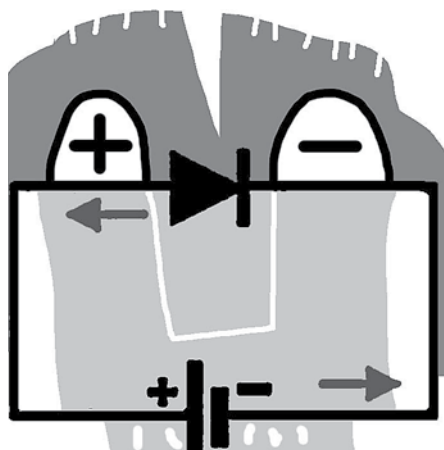
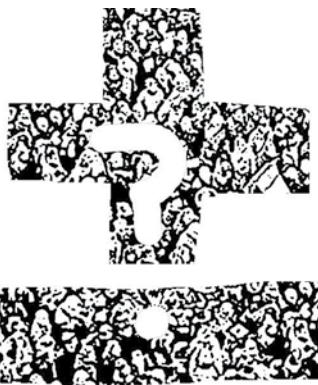
Gizakiak eragin hondamendi orokorra, bai jendartea bai bere ingurumen osoa suntsituz, egunero hurbiltzen ikus dezakegu. Adiskide batzuek berriki gomendatu *Comment tout peut s'effondrer. Petit manuel de collapsologie à l'usage des générations présentes / Nola dena lehertzen ahal den. Kolapsologia eskuliburua, orainaldiko belaunaldi zuzendua* liburuan (Seuil, Paris, 2015), Pablo Servigne eta Raphaël Stevensen frogatzen dute katastrofea nagusitu daitekeela arlo guzietan. Begira giza harremanen bortizkeria, gobernuen zitalkeria, etengabeko gerlak, aberastasunen banatze orekagaitza, ingurumenari jasanarazten dizkiogun neurrigabeko erasoak... Nola sinetsi etorkizun hurbilean gizakia zentzatuko denik, hainbeste mendez eraikitako erokerie uko eginez? Nola uste izan, Euskal Irratietan Amets Arzallusek berriki erran duenaren ildotik, eguneroko "gauza sinpleek" erabat eralda dezaketela sistema ustel osoa? Geure buruaren akabantza jadanik apailatua daukagula da gauzarik argiena.

Alabaina, ikuspegi horrek sor dezakeen beldur eta etsipenari aurre egiteko, beharrik hor ditugula azken aste hauetan antolatu hainbat ekitaldi herriko: Zubietako *Iraultza Txiki*en *Akanpada*, Baionako *Alternatiba*, laster *Euskaraldia*... Milaka jendeak erakutsi dute -eta erakutsiko- modu engaiatua bizi nahi dutela, biziraupenaren ize-nean ekimen berriak abiaraziz, edozein arlotan, hezkuntzan, energian, emazte eskubideen alde, ekonomian, ingurumenean, migratzaileen harreran, euskararen defentsan... Mugimendu horietan murgiltzea bihotz altxagarri izaten da: zuzentasuna eta biziaren alde borrokatuz, ez gara gehiago sistema ero baten biktima indargabetuak sentitzen, baizik eta eguneroko heroi.

Katixa Dolhare-Zaldunbide

IDAZLEA

Antton Olariaga

Baina zerk bultzatzen gaitu engaiamendu horretara? Funtsezko baikortasunak, utopiak inoiz egiazta daitezkeen sinesteak, ala halabeharrak, Jean-Jacques Rousseau idazle frantsesak "iraupen sena" deitzen zuena -izaki bizidunen bizitzeko gogo, edozer gerta ere- hots, ezkortasunaren ilunpean sustraitua dagoen baikortasun behartuak? Jean-Jacques Rousseau ez dut biziki gogoko, baina uste dut arrazoi zuela, eta euskaldunok behintzat hala jokatzen dugula.

Berriki iragan diren Aldude Ibarreko *Ate idekietan*, hausnarketa berak egiteko parada ukan dut: zerk bultzatzen ote ditu urepeldar, aldudar eta bankarrak manera sutuenean munduari erakustera harana bizi dela eta tokiko biztanleek biziari nahi dutela, jakinez beren bitzta etengabeko borrokan oinarritua dela -administrazioarekin, izadiarekin?-. Aldudeko ibartarrek ikaragarriko indarra erakutsi diete bisitariei lau egunez, indar horrek ikaragarriko zalantzak, izuak eta etsipenak dituelarik behin behineko soilik itsutu.

Maiz entzuna izan da euskaldunok eskizofrenikoak garela, bai gure artean, bai erdaldunei begira beti bizpahiru postura kulturalen artean jokatzen dugulako, ezin finkatuz. Baina bipolaritate ere badaukagu: errealtatearen gordintasan eragin etsipen bihozgabetzaila dorpeenetik jauzi egin dezakegu euforia handienera, delako baikortasun behartu harengatik. Alternatiben bestek eta *Euskaraldia*-k sorrarazi diguten karra erraustuko digu laster Eguberri kari goraiatuko den gain kontsumo okaztagarriak, baina berriz piztuko Korrikak... Aurten Gazteluma saria lortu duen *Girgileri anderea* eleberrian, hain zuzen ere Maialen Heguy-Lucuk bipolaritatea dauka aipagai, bereziki horren inguruan dauden tabuak euskal gizartean. Denok hein batean bipolarrak bihurtu garelako ote? ■